NÁSLEDUJ I DO BOUŘE

(Krnov, 5.2.2023)

I.čtení: II. Mojžíšova 14,9-29
II.čtení: evangelium podle Matouše 8,18-34

Jezdíte někdo na vodu? Sjíždět řeky, peřeje, jezy...

Co musí splňovat člověk, se kterým si troufnete sednout do jedné lodě?

Anebo když jdete na hory nebo někam do divočiny – vyrazili byste s kýmkoli nebo máte nějaké očekávání od toho, kdo jde s vámi?

Já myslím, že člověk – pokud se vydává do nějakého potenciálního nebezpečí – potřebuje, aby na jeho společníky bylo spolehnutí, aby zvládli to, co je v plánu, jak fyzicky tak psychicky.

A co teprve když jde o vůdce celé party! Toho, kdo rozhoduje, kam se půjde a kudy, kdy se bude jíst a kde se bude nocovat, a kde se naopak nesmí ani zastavit...

Rozumný člověk nebude následovat hned tak někoho, musí věřit, že onen vůdce ví, co dělá, zná krajinu, její krásy i její nebezpečí. Prostě, že je hoden toho, aby ho lidé následovali.

Evangelijní (a vlastně i ten starozákonní) text, který jsme četli, je právě o následování. Ježíš obcházel krajem, rozmlouval s lidmi a uzdravoval, a za Ním šli Jeho učedníci. Každého z nich Ježíš nějakým způsobem oslovil a inspiroval, každého z nich přesvědčil, že stojí za to jít za Ním.

A nešlo jen o nejbližších dvanáct – kolem Ježíše se často pohybovalo lidí mnohem víc. Některé si povolal On a někteří přišli z vlastní iniciativy.

Ať tak nebo onak – putování s Ježíšem bylo docela náročné.

Četli jsme, že za Ním přišel nějaký zákoník, tedy vzdělaný a sečtělý člověk, poctivý a dobrých mravů. Sám Pánu nabídnul, že se k Němu přidá. Možná měl touhu něco se od Ježíše naučit a možná měl zároveň taky pocit, že pro celou společnost bude jeho účast velkým přínosem, že je pozvedne na vyšší úroveň.

Ježíš milého zákoníka upozorňuje na to, že Jeho pouť není zrovna lehká procházka. „Lišky mají doupata a ptáci hnízda, ale Syn člověka nemá, kam by hlavu složil."

My vlastně vůbec netušíme, jestli toho zákoníka odradil nebo jestli se i přes tyto drsné vyhlídky k partě přidal. Možná ne a možná ano. Podstatné je, že Pán využil té příležitosti, aby upozornil zájemce o připojení se na to, že Ježíšova cesta nebude zrovna jednoduchá a prošlapaná.

Hned o pár veršů dál vidíme doklad toho, že Syn člověka neměl kam hlavu složit – když Ježíš usne na lodičce a nevzbudí ho dokonce ani divoká bouřka. Lodní pryčna za bouřky určitě neodpovídá našim představám o klidném spočinutí.

Onen zákonický zájemce ovšem není jediný, kdo se motá kolem Pána. Další oslovený už patří mezi učedníky, je to o něm výslovně napsáno v jednadvacátém verši: „jeden z učedníků".

Ten zase potřebuje vykonat svatou synovskou povinnost a vystrojit pohřeb svému tatínkovi. Nedokážeme si představit bezcitnějšího a neuctivějšího syna, než takového, který by toto neudělal.

A přece ho Ježíš žádá, aby takhle jednal.

Nepochybně je to zase jedna z jeho ad absurdum dovedených nadsázek. Jsem si jistý, že nás Ježíš neodrazuje od dodržování přikázání ctít otce a matku. Přesto ale ukazuje právě tímto příkladem závažnost opravdového následování Krista. Bůh je nakonec důležitější než naše rodiny – i když Bůh nás vede velmi intenzivně k tomu, abychom za své rodiny děkovali a pracovali na jejich vzkvétání.

Ani o tom druhém dotazovateli netušíme, zda dal na Ježíšovu výzvu nebo ne. Netušíme, jestli byli se spícím Ježíšem ve člunu a v bouřce. V každém případě ovšem právě ta následující scéna velmi dobře ilustruje, co se jim Pán snažil sdělit. Tedy, že následování Ježíše není jen sladké křesťanské ťuťuťu ňuňuňu, dokonalý pokoj, radost a smíření, neotřesitelná duševní rovnováha a věčná prosperita, ale naopak často je to výprava na vratké bárce do extrémní nepohody, dokonce do strachu a ohrožení života.

Ježíš rozkázal svým následovníkům nastoupit do lodičky a vyrazit na druhý břeh širokého jezera, navzdory tomu, že už byl večer a mohlo to být nebezpečné.

Nejenže mohlo, ale taky bylo. Profíci rybolovci v Jeho týmu určitě brzo poznali, co jim na vodě hrozí, možná právě oni si zvlášť uvědomovali beznadějnost situace, možná právě oni ztratili naději jako první, protože svýma zkušenýma očima neviděli žádnou naději. Kdo ví, možná v tu chvíli někteří z nich i zalitovali, že se s Ježíšem skamarádili.

Vždyť jim jde o život – a ten, který to celé způsobil, si klidně chrní!

„Pane, zachraň nás, nebo zahyneme!“

Podle Markova evangelia měla jejich výpověď podstatně vyčítavější podobu: „Mistře, Tobě je jedno, že zahyneme???!!!“

Následovali Ježíše – a kam je to zavedlo? Utopí se tady v té přírodní katastrofě, nikdo nikdy nenajde jejich těla, aby je mohl pohřbít...

Izraelci Ježíšovy doby nebyli žádní Vikingové, neohrožení dobyvatelé moří. Pro Izraelce bylo moře entita velmi nedůvěryhodná, sídlo temných sil a zákeřných démonů. Vyplout na vodu znamenalo vydat se do rukou těchto podezřelých mocností, a zahynout někde na širošíré hladině znamenalo nejen přijít o život, ale i ohrozit svou duši.

Proto ten děs. Možná si teď vzpomínali na Ježíšovo „syn člověka nemá, kde by hlavu do bezpečí složil“

A tak zburcují Pána, který hned pochopí, o co se jedná, a tak jako vymítal démony z posedlých lidí, zahrozí i zdivočelému živlu a utiší vichřici i vlnobití.

Evangelista to popisuje jako něco naprosto triviálního. Ježíš pohrozí větru, a ten Ho poslechne, a domluví moři, a i ono udělá, co mu poručil.

Ježíš jako Pán celého světa. Poslouchají Ho nejen lidé, ale i démoni a přírodní procesy. Tak jako Mojžíše na Boží doporučení poslechly vody moře, tak i Ježíš ovládl nezkrotné živly.

V ohromení doveslují do cíle na ten druhý břeh.

A teprve tady zjistí, proč celou tu cestu podnikli: hned dva posedlí (Marek a Lukáš si pamatují jen jednoho člověka, ale celou legii démonů) jim vyjdou naproti.

I tito dva jakoby byli předvoláni, aby se hlásili u Ježíše. Nejdříve protestují: „Co je ti po nás, Synu Boží? Přišel jsi nás trápit?

Ježíš se s nimi nejdříve dá do řeči a diskutuje s nimi jejich současnost, a pak i budoucnost. Démony nakonec nekompromisně vyžene. Uvrhne je do toho moře, hnízdiště démonů, kterému sebral tučnou kořist – učedníky a lodníky.

Posedlí jsou uzdraveni, a Ježíš už zase sedá do lodičky a pluje zpátky!

Ukazuje se, že celá ta výprava, že celé to ohrožení životů se vlastně konalo kvůli dvěma (nebo jednomu?) bláznům!

Ježíš proplul vichřicí a vlnami, s nasazením života, aby pomohl dvěma lidem, zotročeným posedlostí. Dva lidé (podle Marka a Lukáše dokonce jeden jediný) stáli Ježíšovi za to, aby podniknul tuhle riskantní výpravu až na druhý břeh.

V tu chvíli si možná Jeho následovníci řekli, že to přece jen stálo za to. Že je nakonec lepší jít s Ježíšem do všech životních bouřek a krizí. Že sice Jeho povolání může znít drsně a že ti, kdo na ně dají, možná prožijí velmi dramatické chvíle, ale stojí to za to, protože na konci jsou lidé, kteří potřebují záchranu a vysvobození.

Tak jako Izraelci na druhé straně Rudého moře, zbavení pronásledovatelů, si uvědomili, že ta svoboda za to riziko stála. A byli vděční Hospodinu za vysvobození.

Co si z toho můžeme vzít my dnes?

Možná tu výzvu k následování Krista, k následování, které nemusí být vždycky jednoduché. Možná varování, že křesťan nemusí procházet vždycky jen sladkými životními okolnostmi. A možná právě připomenutí, že navzdory tomu všemu je Pán Kristus tou nejcennější hodnotou a že rozhodně stojí za to Mu odevzdat všechno ostatní ve svém životě.

Určitě si můžeme vzít taky povzbuzení, že Pán Ježíš s námi jede na stejné lodi a je s námi, kamkoli se v Jeho Jménu vydáváme. A nesmíme zapomínat na to, že následování Jeho vede vždycky k pomoci a vysvobození lidí – nešťastných a nejistých a bolavých a unavených a odstrkovaných a zapomenutých.

Pane Ježíši, chceme Tě následovat tak, jak jsi k tomu vyzval své učedníky. Odpusť nám, že bychom chtěli na té cestě mít jen samé pohodlí a umetené cestičky. Jsme Ti vděční, že Ty se nebojíš ani velkých obětí, když je potřeba někomu pomoci, někoho zachránit.

A tak nám prosím pomoz, ať vždycky nacházíme Tvou cestu přes pouště i moře, cestu služby a cestu spásy.

AMEN